

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/61375,Promocja-ksiazki-dr-Moniki-Tomkiewicz-Wiezienie-na-Lukiszkach-w-Wilnie-1939-1953.html>
23.04.2024, 09:53

Promocja książki dr Moniki Tomkiewicz „Więzenie na Łukiszkach w Wilnie 1939-1953” - Wilno, 7 listopada 2018

W trakcie spotkania autorka przybliżyła historię więzienia łukiskiego oraz jego rolę w systemie niemieckiego i sowieckiego aparatu represji.

W Domu Kultury Polskiej w Wilnie 7 listopada odbyła się [promocja najnowszej książki dr Moniki Tomkiewicz „Wieżenie na Łukiszkach w Wilnie 1939-1953”](#).

W trakcie spotkania autorka przybliżyła historię więzienia łukiskiego oraz jego rolę w systemie niemieckiego i sowieckiego aparatu represji. Omówiła pokrótce zbrodnie popełnione w latach 1944-1947 na żołnierzach Armii Krajowej Okręgu Wileńskiego, którzy zostali pogrzebani na terenie folwarku Tuskulanum w Wilnie.

Ważnym aspektem wystąpienia było zobrazowanie powojennych postępowań karnych toczących się przed sądami radzieckimi, niemieckimi, polskimi, amerykańskimi i litewskimi wobec sprawców prześladowań ludności zamieszkałej na Ziemi Wileńskiej. Dodatkowo w trakcie pokazu multimedialnego autorka przybliżyła gościom swój warsztat pracy nad publikacjami naukowymi.

W promocji książki wzięła udział Kierownik Działu Naukowego Muzeum Stutthof kustosz Elżbieta Grot, która przedstawiła sylwetkę Błogosławionej Siostry Julii Stanisławy Rodzińskiej przełożonej Domu Sióstr Dominikanek w Wilnie, kierowniczką Zakładu dla Sierot oraz Państwowej Szkoły Powszechnej im. Matki Boskiej Ostrobramskiej.

W czasie okupacji niemieckiej zakonnica została oskarżona o współpracę z AK i aresztowana 12 lipca 1943 r. Następnie wtrącona do więzienia na Łukiszkach. Po roku pobytu w izolatce została przeniesiona do obozu karnego w Prawieniszkach, a stąd do niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Stutthof, w którym przebywała od 9 lipca 1944 r.

jako więzień polityczny nr 40 992. W czasie epidemii niosąc pomoc chorym na tyfus plamisty Żydówkom zaraziła się. Zmarła w obozie 20 lutego 1945 r.

Ponadto w programie zaplanowano również wystąpienie Kustosza Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku Przemysława Namszałki, który przybliżył zebranym działalność Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w zakresie upamiętniania polskiego czynu zbrojnego na Wileńszczyźnie w okresie II wojny światowej.

Spotkanie zorganizowały Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Zarząd Główny oraz Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku.

Dr Monika Tomkiewicz jest pracownikiem naukowym gdańskiego Oddziału IPN specjalizującym się w badaniach nad okupacją niemiecką na północno-wschodnich Kresach II Rzeczypospolitej oraz nad eksterminacją ludności polskiej na terenie Pomorza w latach 1939-1945. Jest też autorką kilkunastu pozycji naukowych, w tym nominowanej do nagrody za najlepszą książkę historyczną 2008 roku publikacji „Zbrodnia w Ponarach 1941-1944”.

Elżbieta Grot jest badaczem historii KL Stutthof i losów więźniów. Jest autorką, między innymi książki o błogosławionych męczennikach obozu Stutthof. Od 1996 r. pomaga stronie litewskiej w zbieraniu dokumentacji do procesu beatyfikacyjnego Sługi Bożego ks. Prof. Alfonsasa Lipniunasa i popularyzacji tej postaci w Polsce.

Przemysław Namszałek jest Członkiem Zarządu Głównego i Wiceprezesem Oddziału Pomorskiego Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej oraz Wiceprezesem Stowarzyszenia „Rodzina Ponarska”, który od wielu lat czynnie działa na polu popularyzatorstwa i upamiętniania ofiar zbrodni popełnionej w latach 1941-1944 w Ponarach.